

॥ तैत्तिरीय ब्राह्मणम् ॥

॥ पञ्चमः प्रश्नः ॥

॥ तैत्तिरीयब्राह्मणे द्वितीयाष्टके पञ्चमः प्रपाठकः ॥

प्रा॒णो र॑क्षति॒ विश्व॑मेज॑त्। इ॒र्यो भू॑त्वा बहु॒धा ब॒हूनि॑। स इ॒त्सर्व॑
व्या॑न॒शे। यो दे॒वो दे॒वेषु॑ वि॒भूर॑न्तः। आवृ॑द॒दात् क्षे॒त्रिय॑ध्व॒गद्व॒षा।
तमि॑त्प्रा॒णं म॒न॒सोप॑ शि॒क्षत॑। अग्रं॑ दे॒वाना॑मि॒दम॑न्तु नो ह॒विः।
म॒न॑स॒श्चित्ते॒दम्। भू॒तं भ॒व्यं च॑ गु॒प्यते। तद्धि॑ दे॒वेष्व॑ग्रि॒यम्॥१॥

आ न॑ ए॒तु पुर॑श्च॒रम्। स॒ह दे॒वैरि॒मं ह॒वम्। म॒नः
श्रेय॑सि॒श्रेय॑सि। क॒र्मन् य॒ज्ञप॑तिं दध॑त्। जु॒षता॑ मे वा॒ग्नि॒दं
ह॒विः। वि॒राड्दे॒वी पु॒रोहि॑ता। ह॒व्य॒वाड॑न॒पायि॑नी। यया॑ रू॒पाणि॑
बहु॒धा व॑द॒न्ति। पेशा॑सि दे॒वाः प॑र॒मे ज॒नित्रे॑। सा नो॑
वि॒राड॑न॒पस्फु॑रन्ती॥२॥

वाग्दे॒वी जु॑षतामि॒दं ह॒विः। चक्षु॑र्दे॒वाना॑ ज्योति॑र॒मृते॒ न्य॑क्तम्।
अ॒स्य वि॒ज्ञाना॑य बहु॒धा नि॒धी॑यते। तस्य॑ सु॒म्रम॑शीमहि। मा नो॑
हासी॑द्विचक्ष॒णम्। आयु॑रि॒न्नः प्रती॑र्यताम्। अन॑न्धाश्चक्षु॑षा व॒यम्।
जी॒वा ज्योति॑र॒शीम॑हि। सुव॒ज्योति॑रु॒तामृ॑तम्। श्रोत्रे॑ण भ॒द्रमु॑त
शृ॒ण्वन्ति स॒त्यम्। श्रोत्रे॑ण वाचं बहु॒धोद्य॑मानाम्। श्रोत्रे॑ण मोद॑श्च

महश्च श्रूयते। श्रोत्रेण सर्वा दिश आ शृणोमि। येन प्राच्या उत
दक्षिणा। प्रतीच्यै दिशः शृण्वन्त्युत्तरात्। तदिच्छोत्रं बहुधोद्यमानम्।
अरान्न नेमिः परि सर्वं बभूव॥३॥ अग्रियमनपस्फुरन्ती सत्यं सप्त च॥—[१]

उदेहि वाजिन्यो अस्यप्स्वन्तः। इदं राष्ट्रमा विश
सूनृतावत्। यो रोहितो विश्वमिदं जजान। स नो राष्ट्रेषु
सुधितान्दधातु। रोहंरोहं रोहित आरुरोह। प्रजाभिर्वृद्धिं
जनुषामुपस्थम्। ताभिः स रब्धो अविदुष्यदुर्वीः। गातुं प्रपश्यन्निह
राष्ट्रमाऽहः। आऽहार्षीद्राष्ट्रमिह रोहितः। मृधो व्यास्थदभयं नो
अस्तु॥४॥

अस्मभ्यं द्यावापृथिवी शक्नोतीभिः। राष्ट्रं दुहाथामिह रेवतीभिः।
विममर्श रोहितो विश्वरूपः। समाचक्राणः प्ररुहो रुहश्च। दिवं
गत्वाय महता महिम्ना। वि नो राष्ट्रमुनत्तु पयसा स्वेन। यास्ते
विशस्तपसा सं बभूवुः। गायत्रं वथ्समनु तास्त आऽगुः। तास्त्वा
विशन्तु महसा स्वेन। सं माता पुत्रो अभ्येतु रोहितः॥५॥

यूयमुग्रा मरुतः पृश्निमातरः। इन्द्रेण सयुजा प्रमृणीथ शत्रून्।
आ वो रोहितो अशृणोदभिद्यवः। त्रिसप्तासो मरुतः स्वादुसम्मुदः।
रोहितो द्यावापृथिवी जजान। तस्मिंस्तन्तुं परमेष्ठी ततान।
तस्मिंञ्छिश्रिये अज एकपात्। अदहद्द्यावापृथिवी बलेन।
रोहितो द्यावापृथिवी अदहत्। तेन सुवः स्तमितं तेन नाकः॥६॥

सो अन्तरिक्षे रजसो विमानः। तेन देवाः सुवर्न्वविन्दन्।
 सुशेवं त्वा भानवो दीदिवाः समम्। समग्रासो जुह्वो जातवेदः।
 उक्षन्ति त्वा वाजिनमा घृतेन। सःसमग्रे युवसे भोजनानि। अग्रे
 शर्धं महते सौभगाय। तवं द्युम्नान्युत्तमानि सन्तु। सञ्जोस्पत्यः
 सुयममा कृणुष्व। शत्रूयतामभि तिष्ठा महासि॥ ७ ॥ अस्वेतु रोहितो नाको
 महासि॥ [२]

पुनर्न इन्द्रो मघवां ददातु। धनानि शक्रो धन्यः सुराधाः।
 अर्वाचीनं कृणुतां याचितो मनः। श्रुष्टी नो अस्य हविषो जुषाणः।
 यानि नोऽजिनं धनानि। जहर्थ शूर मन्युना। इन्द्रानुविन्द नस्तानि।
 अनेन हविषा पुनः। इन्द्र आशाभ्यः परि। सर्वाभ्योऽभयं करत्॥ ८ ॥

जेता शत्रून् विचर्षणिः। आकूत्यै त्वा कामाय त्वा समृधे
 त्वा। पुरो दधे अमृतत्वाय जीवसे। आकूतिमस्यावसे। काममस्य
 समृद्धौ। इन्द्रस्य युञ्जते धियः। आकूतिं देवीं मनसः पुरो दधे।
 यज्ञस्य माता सुहवा मे अस्तु। यदिच्छामि मनसा सकामः।
 विदेयमेनद्धदये निविष्टम्॥ ९ ॥

सेदग्निरग्नीरत्येत्यन्यान्। यत्र वाजी तनयो वीडुपाणिः।
 सहस्रपाथा अक्षरां समेति। आशानां त्वाऽऽशापालेभ्यः। चतुर्भ्यो
 अमृतेभ्यः। इदं भूतस्याध्यक्षेभ्यः। विधेम हविषा वयम्। विश्वा
 आशा मधुना सः सृजामि। अनमीवा आप ओषधयो भवन्तु।

अयं यजमानो मृधो व्यस्यताम्॥१०॥

अगृभीताः पशवः सन्तु सर्वे। अग्निः सोमो वरुणो मित्र इन्द्रः।
बृहस्पतिः सविता यः सहस्री। पूषा नो गोभिरवसा सरस्वती।
त्वष्टा रूपाणि समनक्तु यज्ञैः। त्वष्टा रूपाणि दधती सरस्वती।
पूषा भग॑ सविता नो ददातु। बृहस्पतिर्दददिन्द्रः सहस्रम्। मित्रो
दाता वरुणः सोमो अग्निः॥११॥ कुरन्निर्विष्टमस्यतान्नवं च॥—————[३]

आ नो भर भगमिन्द्र द्युमन्तम्। नि ते देष्णस्य धीमहि
प्ररेके। उर्व इव पप्रथे कामो अस्मे। तमापृणा वसुपते वसूनाम्।
इमं कामं मन्दया गोभिरश्वैः। चन्द्रवंता राधंसा पप्रथंश्च। सुवर्यवो
मतिभिस्तुभ्यं विप्राः। इन्द्राय वाहः कुशिकासो अक्रन्। इन्द्रस्य
नु वीर्याणि प्रवोचम्। यानि चकार प्रथमानि वज्री॥१२॥

अहन्नहिमन्वपस्ततर्द। प्रवक्षणा अभिनत्पर्वतानाम्। अहन्नहिं
पर्वते शिश्रियाणम्। त्वष्टाऽस्मै वज्रं स्वर्यन्ततक्ष। वाश्वा इव
धेनवः स्यन्दमानाः। अञ्जः समुद्रमव जग्मुरापः। वृषायमाणोऽवृणीत
सोमम्। त्रिकद्रुकेष्वपिबत्सुतस्य। आ सायकं मघवा दत्त वज्रम्।
अहन्नेनं प्रथमजा महीनाम्॥१३॥

यदिन्द्राहन्प्रथमजा महीनाम्। आन्मायिनाममिनाः
प्रोत मायाः। आत्सूर्यं जनयन्द्यामुषासम्। तादीक्रा शत्रून्
किलाविविथ्से। अहन्वृत्रं वृत्रतरं व्यसम्। इन्द्रो वज्रेण

महता वधेन। स्कन्धासीव कुलिशेनाविवृक्णा। अहिः शयत
उपपृक्पृथिव्याम्। अयोध्येव दुर्मद आ हि जुह्वे। महावीरं
तुविबाधमृजीषम्॥१४॥

नातारीरस्य समृतिं वधानाम्। स रुजानाः पिपिष इन्द्रशत्रुः।
विश्वो विहाया अरतिः। वसुर्दधे हस्ते दक्षिणे। तरणिर्न शिश्रथत्।
श्रवस्यया न शिश्रथत्। विश्वस्मा इदिषुध्यसे। देवत्रा हव्यमूहिषे।
विश्वस्मा इत्सुकृते वारमृण्वति। अग्निद्वारा व्यृण्वति॥१५॥

उदुञ्जिहानो अभि काममीरयन्। प्रपृश्नन्विश्वा भुवनानि
पूर्वथा। आ केतुना सुषमिद्धो यजिष्ठः। कामं नो अग्रे अभिहर्य
दिग्भ्यः। जुषाणो हव्यममृतेषु दृढ्यः। आ नो रयिं बहुलां
गोमतीमिषम्। नि धेहि यक्षदमृतेषु भूषन्। अश्विना यज्ञमागतम्।
दाशुषः पुरुदससा। पूषा रक्षतु नो रयिम्॥१६॥

इमं यज्ञमश्विना वर्धयन्ता। इमौ रयिं यजमानाय धत्तम्। इमौ
पशून्नक्षतां विश्वतो नः। पूषा नः पातु सदमप्रयच्छन्। प्रते महे
सरस्वति। सुभगे वाजिनीवति। सत्यवाचे भरे मतिम्। इदं ते हव्यं
घृतवत्सरस्वति। सत्यवाचे प्रभरेमा हवीषि। इमानि ते दुरिता
सौभागानि। तेभिर्वयं सुभगांसः स्याम॥१७॥ वज्रहीनामृजीषं व्यृण्वति रक्षतु
नो रयिं सौभागान्येकं च॥

[४]

यज्ञो रायो यज्ञ ईशे वसूनाम्। यज्ञः सस्यानामुत सुक्षितीनाम्।

य॒ज्ञ इ॒ष्टः पू॒र्वचि॑त्तिं दधातु। य॒ज्ञो ब्र॑ह्म॒ण्वाꣳ अ॒प्येतु॑ दे॒वान्। अ॒यं
य॒ज्ञो वर्ध॑तां गोभि॒रश्वैः॑। इ॒यं वेदिः॑ स्व॒प॒त्या सु॒वीरा॑। इ॒दं ब॒र्हिर॑तिं
ब॒र्हीꣳष्य॒न्या। इ॒मं य॒ज्ञं वि॒श्वे अव॑न्तु दे॒वाः। भग॑ ए॒व भग॑वाꣳ
अस्तु दे॒वाः। तेन॑ व॒यं भग॑वन्तः स्याम॥१८॥

तं त्वा॑ भग॒ सर्व॒ इज्जो॑हवीमि। स नो॑ भग॒ पुर॑ए॒ता भ॑वे॒ह। भग॒
प्रणे॑त॒र्भग॒ सत्य॑राधः। भगे॒मां धि॒यमु॑द॒व द॑दन्नः। भग॒ प्र णो॑ जन॒य
गोभि॒रश्वैः॑। भग॒ प्र नृभि॑र्नृ॒वन्तः॑ स्याम। शश्व॑तीः॒ समा॒ उप॑यन्ति
लो॒काः। शश्व॑तीः॒ समा॒ उप॑यन्त्यापः। इ॒ष्टं पू॒र्तꣳ शश्व॑तीनाꣳ
समा॑नाꣳ शाश्व॑तेन। ह॒विषे॑ष्वा॒ऽन॒न्तं लो॒कं पर॒मा रु॑रोह॥१९॥

इ॒यमे॒व सा या प्र॑थ॒मा व्यौच्छ॑त्। सा रू॒पाणि॑ कुरु॒ते प॒ञ्च
दे॒वी। द्वे स्व॑सा॒रौ वय॑तस्त॒त्रमे॒तत्। स॒ना॒तनं॑ वि॒त॒तꣳ ष॑ण्म॒यूख॑म्।
अवा॒न्याꣳस्त॒नून्कि॑रतो॒ ध॒त्तो अ॒न्यान्। नाव॑पृ॒ज्याते॒ न ग॑मा॒ते
अ॒न्तम्। आ वो॑ यन्तू॒दवा॒हासो॑ अ॒द्या। वृ॒ष्टिं ये वि॒श्वे म॒रुतो॑ जु॒नन्ति॑।
अ॒यं यो अ॒ग्निर्म॑रु॒तः समि॑द्धः। ए॒तं जु॑ष॒ध्वं क॒वयो॑ यु॒वानः॥२०॥

धा॒रा॒व॒रा म॒रुतो॑ धृ॒ष्णुवो॑जसः। मृ॒गा न भी॑मास्त॒विषे॑भि॒-
रू॒र्मिभिः॑। अ॒ग्नयो॒ न शु॑शु॒चाना॑ ऋ॒जी॒षिणः॑। भ्रुमि॒न्धम॑न्त॒ उप॑
गा अ॒वृण्व॑ता। वि च॑क्रमे॒ त्रिदे॑वः। आ वे॒धसं॒ नील॑पृ॒ष्ठं बृ॑हन्त॒म्।
बृ॒हस्प॑तिꣳ स॒दने॑ सा॒दय॑ध्वम्। सा॒दद्यो॑निं द॒म आ दी॑दि॒वाꣳसम्।
हि॒रण्य॑वर्णम॒रुषꣳ स॑पे॒म। स हि शु॑चिः श॒तप॑त्रः स शु॒न्ध्युः॥२१॥

हिरण्यवाशीरिषिः सुवर्षाः। बृहस्पतिः स स्वावेश ऋष्याः।
 पूरू सखिभ्य आसुतिं करिष्ठः। पूषं स्तव व्रते वयम्। नरिष्येम
 कदाचन। स्तोतारस्त इह स्मसि। यास्ते पूषन्ना वो अन्तः समुद्रे।
 हिरण्ययीरन्तरिक्षे चरन्ति। याभिर्यासि द्यूत्याः सूर्यस्य। कामेन
 कृतश्रवं इच्छमानः॥२२॥

अरण्यान्यरण्यान्यसौ। या प्रेव नश्यसि। कथा ग्रामं न
 पृच्छसि। न त्वाभीरिव विन्दती (३)। वृषारवायु वदते। यदुपावति
 चिच्चिकः। आघाटीभिरिव धावयन्। अरण्यानिर्महीयते। उत गावं
 इवावदन्। उतो वेश्मेव दृश्यते॥२३॥

उतो अरण्यानिः सायम्। शकटीरिव सर्जति। गामङ्गैष आ
 ह्वयति। दार्वङ्गैष उपावधीत्। वसन्नरण्यान्याः सायम्। अक्रुक्षदिति
 मन्यते। न वा अरण्यानिर्हन्ति। अन्यश्चेन्नाभिगच्छति। स्वादोः
 फलस्य जग्ध्वा। यत्र कामं नि पद्यते। आज्ञनगन्धीः
 सुरभीम्। बहून्नामकृषीवलाम्। प्राहं मृगाणां मातरम्।
 अरण्यानीमंशः सिषम्॥२४॥ स्याम कुरोह युवानः शुन्यरिच्छमानो दृश्यते
 निपद्यते चत्वारि च॥

[५]

वार्त्रहत्याय शवंसे। पृतनासाह्याय च। इन्द्र त्वा वर्तयामसि।
 सुब्रह्माणं वीरवन्तं बृहन्तम्। उरुं गभीरं पृथुबुधमिन्द्र।
 श्रुतर्षिमुग्रमभिमातिषाहम्। अस्मभ्यं चित्रं वृषणं रयिं दाः।
 क्षेत्रियै त्वा निर्ऋत्यै त्वा। द्रुहो मुञ्चामि वरुणस्य पाशात्।

अनागसं ब्रह्मणे त्वा करोमि॥२५॥

शिवे ते द्यावापृथिवी उभे इमे। शं ते अग्निः सहाद्विरस्तु।
शं द्यावापृथिवी सहोषधीभिः। शमन्तरिक्षं सह वातेन ते। शं ते
चतस्रः प्रदिशो भवन्तु। या दैवीश्चतस्रः प्रदिशः। वातपत्नीरभि सूर्यो
विचष्टे। तासां त्वा जरस आ दधामि। प्र यक्ष्म एतु निर्ऋतिं
पराचैः। अमोचि यक्ष्मादुरितादवर्त्ये॥२६॥

द्रुहः पाशान्निर्ऋत्यै चोदमोचि। अहा अवर्तिमविदथ्स्योनम्।
अप्यभूद्भद्रे सुकृतस्य लोके। सूर्यमृतं तमसो ग्राह्या यत्। देवा
अमुञ्चन्नुज्ज्व्येनसः। एवमहमिमं क्षेत्रियाङ्गामिशं सात्।
द्रुहो मुञ्चामि वरुणस्य पाशात्। बृहस्पते युवमिन्द्रश्च
वस्वः। दिव्यस्येशाथे उत पार्थिवस्य। धत्तं रयिं स्तुवते
कीरयेचित्॥२७॥

यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः। देवायुधमिन्द्रमा जोहुवानाः।
विश्वावृधमभि ये रक्षमाणाः। येन हुता दीर्घमध्वानमायन्।
अनन्तमर्थमनिवथ्स्यमानाः। यत्ते सुजाते हिमवत्सु भेषजम्।
मयोभूः शन्तमा यद्धृदोऽसि। ततो नो देहि सीबले। अदो गिरिभ्यो
अधि यत्प्रधावसि। सः शोभमाना कन्येव शुभ्रे॥२८॥

तां त्वा मुद्रला हविषा वर्धयन्ति। सा नः सीबले रयिमा
भाजयेह। पूर्वं देवा अपरेणानुपश्यं जन्मभिः। जन्मान्यवरैः पराणि।

वेदानि देवा अयमस्मीति माम्। अहं हित्वा शरीरं जरसः
 परस्तात्। प्राणापानौ चक्षुः श्रोत्रम्। वाचं मनसि सम्भृताम्। हित्वा
 शरीरं जरसः परस्तात्। आ भूतिं भूतिं वयमश्नवामहे। इमा
 एव ता उषसो याः प्रथमा व्यौच्छन्। ता देव्यः कुर्वते पञ्चरूपा।
 शश्वतीर्नावपृज्यन्ति। न गमन्त्यन्तम्॥२९॥ कुरोम्यवर्त्ये चिच्छुभ्रेऽश्नवामहे चत्वारि
 च॥

[६]

वसूनां त्वाऽधीतेन। रुद्राणामूर्म्या। आदित्यानां तेजसा।
 विश्वेषां देवानां क्रतुना। मरुतामेम्रा जुहोमि स्वाहा। अभिभूति-
 रहमागमम्। इन्द्रसखा स्वायुधः। आस्वाशांसु दुष्पहः। इदं वर्चो
 अग्निना दत्तमागात्। यशो भर्गः सह ओजो बलं च॥३०॥

दीर्घायुत्वायं शतशारदाय। प्रतिगृभ्णामि महते वीर्याय।
 आयुरसि विश्वायुरसि। सर्वायुरसि सर्वमायुरसि। सर्वं म
 आयुर्भूयात्। सर्वमायुर्गेषम्। भूर्भुवः सुवः। अग्निर्धर्मेणान्नादः।
 मृत्युर्धर्मेणान्नपतिः। ब्रह्म क्षत्रं स्वाहा॥३१॥

प्रजापतिः प्रणेता। बृहस्पतिः पुरेता। यमः पन्थाः। चन्द्रमाः
 पुनरसुः स्वाहा। अग्निरन्नादोऽन्नपतिः। अन्नाद्यमस्मिन् यज्ञे
 यजमानाय ददातु स्वाहा। सोमो राजा राजपतिः। राज्यमस्मिन्
 यज्ञे यजमानाय ददातु स्वाहा। वरुणः सम्राट्सम्राट्पतिः।
 साम्राज्यमस्मिन् यज्ञे यजमानाय ददातु स्वाहा॥३२॥

मित्रः क्षत्रं क्षत्रपतिः। क्षत्रमस्मिन् यज्ञे यजमानाय ददातु
 स्वाहा। इन्द्रो बलं बलपतिः। बलमस्मिन् यज्ञे यजमानाय ददातु
 स्वाहा। बृहस्पतिर्ब्रह्म ब्रह्मपतिः। ब्रह्ममस्मिन् यज्ञे यजमानाय
 ददातु स्वाहा। सविता राष्ट्रं राष्ट्रपतिः। राष्ट्रमस्मिन् यज्ञे
 यजमानाय ददातु स्वाहा। पूषा विशां विद्वतिः। विशमस्मिन्
 यज्ञे यजमानाय ददातु स्वाहा। सरस्वती पुष्टिः पुष्टिपत्नी।
 पुष्टिमस्मिन् यज्ञे यजमानाय ददातु स्वाहा। त्वष्टा पशूनां
 मिथुनानां रूपकद्रूपपतिः। रूपेणमस्मिन् यज्ञे यजमानाय
 पशून् ददातु स्वाहा॥३३॥ च स्वाहा साम्राज्यमस्मिन् यज्ञे यजमानाय ददातु स्वाहा
 विशमस्मिन् यज्ञे यजमानाय ददातु स्वाहा चत्वारिं च (अग्निः सोमो वरुणो मित्र इन्द्रो बृहस्पतिः
 सविता पूषा सरस्वती त्वष्टा दशं॥)॥

[७]

स ईं पाहि य ऋजीषी तरुत्रः। यः शिप्रवान्वृषभो यो मतीनाम्।
 यो गौत्रभिद्वज्रभृद्यो हरिष्ठाः। स इन्द्र चित्रां अभि तन्धि वाजान्।
 आ ते शुष्मो वृषभ एतु पश्चात्। ओत्तरादधरागा पुरस्तात्। आ
 विश्वतो अभिसमेत्त्वा इन्द्रं द्युम्नं सुर्ववद्धेह्यस्मे। प्रोष्वस्मे
 पुरोरथम्। इन्द्राय शूषमर्चत॥३४॥

अभीके चिदु लोककृत्। सङ्गे समथ्सु वृत्रहा। अस्माकं बोधि
 चोदिता। नभन्तामन्यकेषाम्। ज्याका अधि धन्वसु। इन्द्रं वयं
 शुनासीरम्। अस्मिन् यज्ञे हवामहे। आ वाजैरुपं नो गमत्। इन्द्राय
 शुनासीराय। सुचा जुहुत नो हविः॥३५॥

जुषतां प्रति मेधिरः। प्र हव्यानि घृतवन्त्यस्मै। हर्यश्वाय भरता
सजोषाः। इन्द्रर्तुभिर्ब्रह्मणा वावृधानः। शुनासीरी हविरिदं जुषस्व।
वयः सुपर्णा उपसेदुरिन्द्रम्। प्रियमेधा ऋषयो नाधमानाः। अप
ध्वान्तमूर्णुहि पृथि चक्षुः। मुमुग्ध्यस्मान्निधयेऽव बद्धान्। बृहदिन्द्राय
गायत॥३६॥

मरुतो वृत्रहन्तमम्। येन ज्योतिरजनयन्नृतावृधः। देवं
देवाय जागृवि। कामिहैकाः क इमे पतङ्गाः। मान्थालाः
कुलिपरिमापतन्ति। अनावृतैनान्प्रधमन्तु देवाः। सौपर्णं चक्षुस्तनुवा
विदेय। एवा वन्दस्व वरुणं बृहन्तम्। नमस्याधीरममृतस्य गोपाम्।
स नः शर्म त्रिवरूथं वियसत्॥३७॥

यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः। नाके सुपर्णमुप यत्पतन्तम्।
हृदा वेनन्तो अभ्यचक्षत त्वा। हिरण्यपक्षं वरुणस्य दूतम्। यमस्य
योनौ शकुनं भुरण्युम्। शं नो देवीरभिष्टये। आपो भवन्तु पीतये। शं
योरभि स्रवन्तु नः। ईशाना वार्याणाम्। क्षयन्तीश्चर्षणीनाम्॥३८॥

अपो याचामि भेषजम्। अप्सु मे सोमो अब्रवीत्।
अन्तर्विश्वानि भेषजा। अग्निं च विश्वशम्भुवम्। आपश्च
विश्वभेषजीः। यदप्सु ते सरस्वति। गोष्वश्वेषु यन्मधु। तेन मे
वाजिनीवति। मुखमङ्घ्रि सरस्वति। या सरस्वती वैशम्भल्या॥३९॥

तस्यां मे रास्व। तस्यांस्ते भक्षीय। तस्यांस्ते भूयिष्ठभाजो
भूयास्म। अहं त्वदस्मि मदसि त्वमेतत्। ममांसि योनिस्तव

योनिरस्मि। ममैव सन्वहं हव्यान्यग्ने। पुत्रः पित्रे लोककृज्जातवेदः।
इहैव सन्तत्र सन्तं त्वाऽग्ने। प्राणेन वाचा मनसा बिभर्मि। तिरो
मा सन्तमायुर्मा प्रहासीत्॥४०॥

ज्योतिषा त्वा वैश्वानरेणोपतिष्ठे। अयं ते योनिर्ऋत्वियः। यतो
जातो अरोचथाः। तं जानन्नग्र आरोह। अथा नो वर्धया रयिम्।
या ते अग्ने यज्ञिया तनूस्तयेह्यारोहात्माऽऽत्मानम्। अच्छा वसूनि
कृण्वन्नस्मे नर्या पुरूणि। यज्ञो भूत्वा यज्ञमा सीद स्वां योनिम्।
जातवेदो भुव आ जायमानः सक्षय एहि। उपावरोह जातवेदः
पुनस्त्वम्॥४१॥

देवेभ्यो हव्यं वह नः प्रजानन्। आयुः प्रजां रयिमस्मासु
धेहि। अजंस्रो दीदिहि नो दुरोणे। तमिन्द्रं जोहवीमि मघवानमुग्रम्।
सत्रा दधानमप्रतिष्कृतं शवांसि। मंहिष्ठो गीर्भिरा च यज्ञियो-
ऽववर्तत्। राये नो विश्वा सुपथा कृणोतु वज्री। त्रिकंद्रुकेषु महिषो
यवाशिरं तुविशुष्मस्तृपत्। सोममपिबद्विष्णुना सुतं यथाऽवशत्।
स ईं ममाद् महि कर्म कर्तवे महामुरुम्॥४२॥

सैनं सश्वदेवं देवः सत्यमिन्दुं सत्य इन्द्रः। विदद्यतीं सुरमां
रुग्णमद्रैः। महि पार्थः पूर्यं सद्भियंक्कः। अग्रं नयत्सुपद्यक्षराणाम्।
अच्छा रवं प्रथमा जानतीगात्। विदद्भव्यं सुरमां दृढमूर्वम्।
येनानुकं मानुषी भोजते विट्। आ ये विश्वाः स्वपत्यानि चक्रुः।

कृष्वा॒नासौ॑ अमृत॒त्वाय॑ गा॒तुम्। त्वं नृभिर्नृप॑ते दे॒वहू॑तौ॥४३॥

भूरी॑णि वृ॒त्वा ह॑र्यश्च ह॒सि। त्वन्निद॑स्युश्चुमु॑रिम्। धुनिं॑ चा॒स्वाप॑यो द॒भीत॑ये सु॒हन्तु॑। ए॒वा पा॑हि प्र॒त्नथा॒ मन्द॑तु त्वा। श्रु॒धि ब्र॑ह्म॒वावृ॑धस्वो॒त गी॒र्भिः। आ॒विः सूर्य॑ कृणु॒हि पी॒पिही॑षः। ज॒हि शत्रू॑र॒भि गा॑ इन्द्र॒ तृन्धि॑। अ॒ग्ने बा॑धस्व॒ वि मृ॑धो॒ नुद॑स्व। अ॒पामी॑वा॒अप॑ रक्षा॒सि से॑ध। अ॒स्मात्स॑मु॒द्राद्वृ॑हतो दि॒वो नः॑॥४४॥

अ॒पां भू॑मान॒मुप॑ नः सृ॒जेह॑। यज्ञ॒ प्रति॑ तिष्ठ सु॒मतौ॑ सु॒शेवा॒ आ त्वा॑। वसू॑नि पु॒रुधा॑ वि॒शन्तु॑। दी॒र्घमा॑युर्यज॑मानाय कृ॒ष्वन्। अथा॒मृते॑न ज॒रितार॑मङ्घि। इन्द्रः॑ शु॒नाव॑द्वि॒तनो॑ति सी॒रम्। सं॒व॒त्सर॑स्य॒ प्रति॑माण॑मेतत्। अ॒र्कस्य॑ ज्योति॒स्तदि॑दा॒स ज्येष्ठ॑म्। सं॒व॒त्सर॑श्च शु॒नव॑त्सी॒रमे॑तत्। इन्द्र॑स्य॒ राधः॑ प्र॒यतं॑ पु॒रु त्मना॑। तदर्क॑रूपं वि॒मिमा॑नमेति। द्वा॒द॒शारे॑ प्रति॑ तिष्ठ॒तीदृ॑षा॑। अ॒श्वाय॑न्तो॒ ग॒व्यन्तो॑ वा॒जय॑न्तः। हवा॑महे त्वोप॑गन्त॒वा उ॑। आ॒भूष॑न्तस्त्वा सु॒मतौ॑ नवा॑याम्। व॒यमिन्द्र॑ त्वा शु॒न॒ ह॒वेम॑॥४५॥ अ॒र्चत॑ ह॒विर्गा॑यत य॒सच्च॑र्षणीनां वैश॑म्भ॒त्या हा॑सी॒त्त्वमु॑रुं दे॒वहू॑तौ न॒स्मना॑ ष॒द्व॥ [८]

प्रा॒ण उ॒देहि॑ पुन॒रा नो॑ भर॒ यज्ञो रा॑यो वा॒त्रह॑त्याय॒ वसू॑ना॒ स ई॑ पा॒ह्यष्टौ॑॥८॥
प्रा॒णो र॑क्षत्य॒मृती॑ता धा॒राव॑रा म॒रुतो॑ दी॒र्घायु॑त्वाय॒ ज्योति॑षा त्वा पञ्च॑त्वारि॒शत्॥४५॥
प्रा॒णः शु॒न॒ ह॒वेम॑॥

हरिः ओम्॥

॥इति श्रीकृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयब्राह्मणे द्वितीयाष्टके पञ्चमः प्रपाठकः समाप्तः॥

 generated on **April 28, 2025**

Downloaded from

 <http://stotrasamhita.github.io> | [StotraSamhita](#) | [Credits](#)